

† D A N I E L
PRIN HARUL LUI DUMNEZEU
ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR,
MITROPOLIT AL MUNTENIEI ȘI DOBROGEI,
LOCTIITOR AL TRONULUI CEZAREEI CAPADOCIEI
ȘI
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

PREACUCERNICULUI CLER,
PREACUVIOSULUI CIN MONAHAL
ȘI PREAIUBIȚILOR CREDINCIOȘI
DIN ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

HAR, MILĂ ȘI PACE DE LA HRISTOS DOMNUL,
IAR DE LA NOI PĂRINTEȘTI BINECUVÂNTĂRI

*„Și celor câți L-au primit, care cred în numele Lui,
le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu,
care nu din sânge, nici din poftă trupească (...),
ci de la Dumnezeu s-au născut.”*
(Ioan 1, 12-13)

*Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți frați și surori în Domnul,*

Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om, pentru că „atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Unicul Său Fiu L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică” (Ioan 3, 16).

Cu alte cuvinte, Fiul veșnic al lui Dumnezeu S-a făcut om muritor, ca omului devenit din pricina păcatului muritor să-i dăruiască viața veșnică (cf. Romani 6, 23). Mai mult, Fiul veșnic al lui Dumnezeu devine Om, pentru ca oamenilor să le dăruiască puterea să devină *fii ai lui Dumnezeu după har*.

Deci, Nașterea după trup a Domnului nostru Iisus Hristos, săvârșită nu din inițiativă omenească, nici din poftă bărbătească, ci prin puterea Sfântului Duh, are ca scop *înfierea omului*, nașterea sa duhovnicească pentru ca el să dobândească viața veșnică.

De aceea, însuși Mântuitorul Iisus Hristos îi spune lui Nicodim: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în Împărăția lui Dumnezeu. Ce este născut din trup, trup este; și ce este născut din Duh, duh este. Nu te mira că ți-am zis: Trebuie să vă nașteți de sus” (Ioan 3, 5-7).

Sfântul Apostol Pavel ne spune, de asemenea, că rostul Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos este *înfierea noastră* spirituală sau duhovnicească: „*Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, ca pe cei de sub Lege să-i răscumpere, ca să dobândim înfierea. Și pentru că sunteți fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile voastre, care strigă: Avva, Părinte! Astfel, dar, nu mai ești rob, ci fiu; iar de ești fiu, ești moștenitor al lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos*” (Galateni 4, 4-7).

Urmând Sfinților Apostoli, Sfinții Părinți ai Bisericii (Sfântul Atanasie, Sfântul Irineu) au rezumat învățătura lor despre rostul întrupării Fiului lui Dumnezeu arătând scopul venirii în lume a Domnului nostru Iisus Hristos prin cuvintele: „*Dumnezeu S-a făcut Om, pentru ca Omul să poată deveni Dumnezeu, după har*”. Sau: „*Dumnezeu S-a făcut purtător de trup, pentru ca Omul să poată deveni purtător al Duhului (Sfânt)*”. Sau: „*Fiul lui Dumnezeu S-a făcut fiu al Omului, pentru ca oamenii să devină fii ai lui Dumnezeu după har*”.

Așadar, *Nașterea Domnului Iisus Hristos este începutul înfierii duhovnicești a omului sau începutul îndumnezeirii lui prin harul lui Dumnezeu.*

Înfierea oamenilor în Dumnezeu se face în Biserică prin harul Sfântului Botez în numele Sfintei Treimi (cf. Matei 28, 19), deoarece Sfânta Treime a lucrat taina Întrupării Fiului lui Dumnezeu ca Om (cf. Luca 1, 35) și, de asemenea, Sfânta Treime S-a arătat la Botezul Domnului nostru Iisus Hristos în Iordan (cf. Matei 3, 16-17; Marcu 1, 10-11; Luca 3, 22).

Așadar, prin Botez, ca unire cu Hristos, primim nu numai iertarea păcatelor, ci și *harul înfierii*, pentru că „*celor câți L-au primit (pe Hristos), care cred în Numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut*” (Ioan 1, 12-13).

„*Nimeni să nu creadă că Botezul dă numai iertarea păcatelor, după cum era botezul lui Ioan, adică botezul pocăinței întru iertarea păcatelor; dimpotrivă, Botezul dă și harul înfierii*”¹.

„*În Botez, zice Teodor de Mopsuestia, apa devine un sân pentru cel care se naște, iar harul Duhului (Sfânt) formează pe cel care este botezat pentru a doua naștere*”².

Prin afundarea în baia nașterii, Mântuitorul Iisus Hristos ia chip în omul cel nou botezat: „*și fă să ia chip Hristosul Tău în acesta care se va naște din nou*” (Slujba Sfântului Botez). De aceea, omul botezat (copil sau adult) primește numele de creștin și poartă pecetea apartenenței sale la Trupul mistic al lui Hristos, care este Biserica. El este chemat să devină împreună cetățean cu sfinții lui Dumnezeu, „*zidiți pe temelia apostolilor și a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind Însuși Iisus Hristos*” (Efeseni 2, 20). Prin Botez omul începe să devină „*fiu al luminii și moștenitor al veșnicilor bunătăți*” (Slujba Sfântului Botez).

---

¹ SF. CHIRIL AL IERUSALIMULUI, *Cateheze*, III, trad. de pr. Dumitru Fecioru, EIBMBOR, București, 2003, p. 349, în *Sfântul Botez și Sfânta Cununie azi – Îndrumător teologic, liturgic și pastoral*, Editura Cuvântul Vieții a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2011, p. 27.

² TEODOR DE MOPSUESTIA, *Omilii catehetice*, 14, 9, cf. Olivier Clement, *Sources. Les mystiques chrétiens des origines. Textes et commentaires*, Paris, Stock, 1992, p. 95.

Creșterea biologică și spirituală a copilului botezat se realizează **în familia creștină**, întemeiată prin *Sfânta Taină a Cununii*, în care harul lui Dumnezeu, dăruit prin binecuvântarea Bisericii, împlinește și sfințește viața a doi tineri, bărbat și femeie, care se iubesc și *dau naștere la prunci, adică la persoane umane chemate să participe la iubirea veșnică a Preasfintei Treimi*.

Iubirea lui Dumnezeu atotputernică și smerită arătată la Nașterea Pruncului Iisus în Betleem, când Fiul Cel veșnic al lui Dumnezeu devine Fiul Omului, ne descoperă taina mântuirii neamului omenesc ca început al *nunții lui Dumnezeu cu omenirea*.

Sfântul Ioan Gură de Aur vede o legătură între Nașterea lui Iisus Hristos ca Om și Taina Sfintei Cununii, arătând că Iisus Hristos este Mire al Bisericii: „*Precum la nunți, nu mireasa este aceea care merge să-l caute pe mire, ci mirele aleargă cu grabă spre mireasă, chiar de-ar fi el fiu de împărat, iar mireasa ar fi dintr-o stare de jos, chiar o roabă, tot așa și aici nu firea omenească a urcat la cer, ci Mirele (Hristos n.n.) S-a smerit pe Sine până la această fire urâtă și disprețuită. Și după serbarea nunții, Mirele n-a mai îngăduit ca ea să rămână aici jos, luând-o cu Sine, El a dus-o în casa părintească*”³, în casa Tatălui din ceruri.

Episcopul martir Metodiu de Olimp (†311) spune că prin Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos în Betleem, Fiul lui Dumnezeu, „*Cuvântul a lăsat pe Tatăl din cer. El a coborât (S-a întrupat) pentru a Se însoți cu această femeie, Biserica. Apoi a intrat în somnul pătimirii Sale. El a murit de bunăvoie pentru ea (...), spre a-i dărui o viață nouă*”⁴.

Acest înțeles adânc al Întrupării Domnului Iisus Hristos și al lucrării Sale mântuitoare, *ca început al nunții lui Dumnezeu cu omenirea* care răspunde iubirii Sale veșnice și ca temelie pentru binecuvântarea nunții creștine, este mai mult întărit de Sfânta Evanghelie de la Ioan, când ni se spune că la scurt timp după Botezul Său în Iordan, *Iisus a fost invitat împreună cu Mama Sa și cu ucenicii Săi (icoană tainică a Bisericii!) la o nuntă din Cana Galileii*, iar acolo El a săvârșit prima Sa minune, și anume a prefăcut apa în vin, „*arătându-și slava Sa, iar ucenicii Săi au crezut în El*” (Cf. Ioan 2, 1-11).

Cel ce odinioară în Rai a zis „*Să facem om după chipul și asemănarea Noastră*” (Facere 1, 26) și a creat prima familie umană, adică pe Adam și Eva, și i-a binecuvântat zicând: „*creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l supuneți*” (Facere 1, 28), *tot El a sfințit nunta cu prezența și lucrarea Sa minunată la Cana Galileii*, pentru a arăta că fiecare nuntă la care este invitat, prin rugăciune, Hristos-Domnul împreună cu sfântă Maica Sa și cu Sfinții Săi ucenici devine *Taină sfântă și icoană binecuvântată a iubirii Mirelui Hristos pentru Mireasa Lui - Biserica*.

Astfel, înțelegem că sfințenia cununiei, ca icoană a iubirii și unirii lui Dumnezeu cu omenirea, a lui Hristos cu Biserica Sa, are la bază Taina Sfântului Botez, întrucât cel ce se botează și devine parte a Bisericii, mărturisește: „*mă unesc cu Hristos și Îi slujesc Lui ca unui Domn și Împărat!*”.

³ SF. IOAN GURĂ DE AUR, *Comentar la Evanghelia de la Ioan, Omilia 18, 2*, trad. Diacon Gheorghe Băbuț, Ed. „Pelérinul Român”, Oradea, 1998, p. 88.

⁴ METODIU DE OLIMP, *Banchetul sau despre feciorie* (Symposium), 3.8.71, Cf. *Ancient Christian Commentary on Scripture*, New Testament VIII, edited by Mark J. Edwards, Inter Varsity Press, Downers Grove, Illinois, USA, 1999, pp. 199-200.

Așadar, *mare și sfântă este înfierea duhovnicească prin harul Botezului*, dobândită de oameni prin Întruparea Mântuitorului Iisus Hristos și fericite sunt familiile întemeiate prin binecuvântarea lui Dumnezeu, adică *fericiți sunt părinții care dau naștere la copii și apoi îi botează ca să devină în Hristos fii ai lui Dumnezeu după har și fii duhovnicești ai Bisericii*.

Iubiți credincioși și credincioase,

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos ca Prunc, într-o familie săracă material și aflată în călătorie, ne cheamă să acordăm o atenție deosebită familiei, în general, și familiei creștine, în special. Am văzut că *familia este coroana creației și locul sau mediul în care omul începe să înțeleagă taina iubirii și a binecuvântării părintești a lui Dumnezeu pentru oameni*.

Anul 2011 a fost consacrat în Biserica noastră omagierii *Tainei Sfântului Botez și Tainei Sfintei Cununii*, având în vedere că atât *Taina Sfântului Botez*, cât și *Taina Sfintei Cununii* stau la baza familiei creștine.

Astăzi, din cauza multor greutăți și încercări, ca duhul lumesc sau secularizarea, sărăcia, înstrăinarea, individualismul, lăcomia ș.a., familia creștină se confruntă cu slăbirea dragostei între soț și soție, între părinți și copii, între rude și vecini. De aceea, *este necesar să reîmprospătăm și să adâncim neconținut înțelegerea noastră privind taina Bisericii și rostul vieții creștine în lume, ca timp al faptelor bune și al pregătirii noastre pentru mântuire sau pentru viața veșnică*, după cum ne învață Sfântul Ioan Gură de Aur când zice: „*Ce câștig avem de pe urma vieții acesteia, dacă nu ne folosim de ea pentru a câștiga pe cea viitoare?*”⁵.

Credința copiilor este inspirată și susținută de credința și iubirea părinților pentru ei. *Credința copiilor este unită cu dorința lor de a fi iubiți și de a iubi*. Când Biserica arată copiilor iubirea lui Hristos pentru ei, copii devin icoane de nevinovăție și bunătate care ne conduc spre Împărăția cerurilor (cf. Matei 18, 3; 19, 14; Luca 18, 16). Credința nu este o simplă moștenire culturală, ci o chemare constantă a harului lui Dumnezeu adresată omului, care poate să răspundă acestei chemări, sau să o refuze.

Familia creștină transmite credința atunci când părinții își învață copiii să se roage și se roagă împreună cu ei; când îi duc la biserică și când îi îndeamnă la spovedanie și împărtășire, când se adună împreună cu ei la citirea Sfintei Scripturi, lăsând lumina credinței să strălucească peste viața lor de familie, și aducând laudă lui Dumnezeu ca fiind Tatăl nostru Cel ceresc.

Cei care nu botează copiii îi lipsesc de harul înfierii duhovnicești, de bucuria de-a se împărtăși din viața lui Hristos și a Bisericii Sale, de frumusețea legăturii lor liturgice cu Sfânta Treime, Care locuiește prin har în cei botezați în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh și unși cu Sfântul și Marele Mir ca să poată crește nu numai biologic, ci și teologic, adică duhovnicește, ca cetățeni ai Împărăției cerurilor.

---

⁵ SF. IOAN GURĂ DE AUR, *Omilii la Evanghelia după Matei*, XC, III, trad. Pr. Dumitru Fecioru, EIBMBOR, București, 1994, p.1003.

Iubirea cu care părinții și nașii noștri ne-au primit și ne-au călăuzit primii pași în această lume este în același timp o prelungire tainică a iubirii milostive a lui Dumnezeu de la care am primit viața și un fundament solid, o garanție pentru creșterea și dezvoltarea armonioasă ca persoane umane libere, pregătite pentru a intra în comuniune cu ceilalți oameni și cu Dumnezeu.

De asemenea, astăzi, mai mult ca niciodată, este necesară *pregătirea tinerilor pentru Căsătorie și pentru viața de familie*.

Pentru cei care se căsătoresc sunt de mare folos *cunoștințele duhovnicești privind marea binecuvântare și demnitate a Căsătoriei* pentru viața celor ce se iubesc și pentru viața Bisericii care-i binecuvintează; apoi Spovedania și Împărtășirea viitorilor miri cu Sfânta Euharistie înainte de Cununie (întrucât aceasta nu se mai face azi în timpul Cununii, ca în Biserica primară).

De asemenea, *este necesar ca nașii, în calitatea lor de părinți spirituali ai familiei nou întemeiate, să îndemne pe cei căsătoriți să participe cât mai mult la viața liturgică și misionară a Bisericii, să se roage cât mai mult ca Hristos-Domnul să întărească iubirea lor și să-i ajute să biruiască ispitele și încercările din viață. Preoții din parohii sunt chemați să organizeze mai multe cateheze sau convorbiri pastorale cu tinerii și tinerele care se pregătesc pentru nuntă, cu părinții și cu nașii acestora, spre o mai bună pregătire a lor pentru a întemeia o familie creștină trainică și binecuvântată, spre a ajunge la fericire și mântuire.*

Fiecare dintre noi trebuie să avem *o permanentă preocupare față de viitorul familiei creștine și al neamului românesc*, prin redescoperirea și trăirea valorilor creștine în casele noastre, în parohiile de care aparținem și în marea familie a Bisericii lui Hristos⁶.

Să ne bucurăm totdeauna că *zămislirea pruncilor este un dar dumnezeiesc, o binecuvântare pentru familie și pentru popor, să îi sfătuim și să îi sprijinim pe tinerii căsătoriți să fie roditori de copii, să-i crească și să îi educe. Să redescoperim dialogul, prețuirea și ajutorarea reciprocă în familie și între familii. Să nu uităm niciodată că avortul este o crimă, oucidere a unui om nevinovat care nici nu se poate apăra (copilul). De aceea, cei care-șiucid copiii nenăscuți nu se pot împărtăși cu Hristos, Cel ce iubește copiii.*

Familia creștină în care copiii sunt primiți cu bucurie prin naștere sau prin adopție, și crescuți cu dragoste, educați creștinește și sprijiniți să urmeze un drum folositor în viață este binecuvântată de Dumnezeu cu darul mântuirii și al vieții veșnice⁷.

Dreptmăritori creștini,

Să folosim timpul acesta al Sărbătorii Nașterii Domnului astfel încât *să aducem bucurie copiilor și părinților și tuturor oamenilor, mai ales acolo unde este întristare și tulburare. Să arătăm o atenție deosebită familiilor în care a slăbit iubirea și bucuria*

⁶ Vezi *Sfântul Botez și Sfânta Cununie azi – Îndrumător teologic, liturgic și pastoral*, Editura Cuvântul Vieții a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2011.

⁷ Vezi *Pastorală Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cu prilejul Anului omagial al Sfântului Botez și al Sfintei Cununii în Patriarhia Română*, Editura Basilica, București, 2011.

comuniunii, precum și persoanelor singure, sărace, bolnave, bătrâne, descurajate, îndoliate și îndurerate, *oferindu-le un semn al iubirii lui Hristos față de ei, o faptă bună și un cuvânt bun*. Lumina de la Betleem ne cheamă să aducem semne de speranță unde aceasta a slăbit.

Astăzi, când foarte adesea iubirea și bunătatea din inimi este înlocuită cu ura și răutatea, când faptele bune se împuținează, iar cele rele se înmulțesc, când puțini oameni se îmbogățesc, iar foarte mulți sărăcesc, Evanghelia Nașterii lui Hristos-Domnul ne cheamă pe noi, creștinii, care purtăm numele lui Hristos, la multă rugăciune și priveghere, la multă atenție și multă lucrare a faptelor bune.

Dacă am sărăcit material, să avem grijă să nu ne pierdem și ultima bogăție care ne-a rămas: bogăția sufletului, adică dreapta credință și bunătatea inimii, milostenia, prietenia și omenia. Să păstrăm și să înmulțim comoara cea mare și sfântă a credinței Bisericii și virtuțile strămoșești: nădejdea și cinstea, iubirea și dărnicia.

Bunătatea inimii și bogăția spirituală a sufletului nostru se arată în cuvinte și fapte.

Într-o vreme în care, foarte adesea, *cuvântul folosit în public rănește mai mult decât vindecă*, creează mai multă confuzie decât comuniune, seamănă mai multă dezbinare decât unitate, suntem chemați ca, prin rugăciune și priveghere, să înlocuim răutatea și sărăcia sufletului cu bunătatea și bogăția spirituală pe care le aduce în suflet credința vie în Dumnezeu.

Să ne rugăm neconștient Maicii Pruncului Iisus să ocrotească țara și poporul nostru și să ajute cu rugăciunile ei pe toți copiii și părinții, toate familiile care au nevoie de ajutor și binecuvântare de la Dumnezeu.

Să ne rugăm, de asemenea, Maicii Domnului să ajute Biserica în lucrarea ei misionară social-filantropică pentru copii și bătrâni, pentru bolnavi și săraci, pentru oamenii fără nici un sprijin, pentru „*cei pe care nu-i iubește nimeni*”, cum se spune în rugăciunea finală a *Acatistului Bunevestiri*.

Se așteaptă mult de la Biserică azi, deși ea este puțin ajutată de către acei oameni care ar putea să o ajute mai mult. Înainte de a judeca Biserica, trebuie să ne gândim dacă am ajutat-o suficient, ca fii ai ei, ca ea să poată ajuta pe alții mai săraci decât noi și mai neajutorați decât noi. *Căminele de bătrâni și de copii, unitățile medicale, cantinele pentru săraci și alte lucrări de caritate ale Bisericii noastre au nevoie de sprijin în continuare, pentru cei care au inițiat și realizează programe filantropice să nu se descurajeze, să nu înceteze lucrarea lor folositoare altora.*

Totodată, aducem mulțumiri lui Dumnezeu pentru ajutorul dăruit nouă ca să **începem anul acesta (2011) construirea Catedralei Mântuirii Neamului. Mulțumim și tuturor clericilor și credincioșilor din toate eparhiile care au contribuit în fiecare lună cu banul lor la colecta națională pentru realizarea acestei lucrări mari și sfinte, necesare și utile din Capitala României.**

De asemenea, mulțumim autorităților centrale și locale care ne-au sprijinit financiar până în prezent, înțelegând că **această biserică are valoare de simbol pentru întreg neamul românesc**. Desigur, de acum înainte lucrările construirii Catedralei Mântuirii Neamului vor crește mai mult ca volum și ca preț, fiind vorba de fundații solide și de spații multe la subsolul și demisolul catedralei. De aceea, suntem și vom fi recunoscători tuturor persoanelor și instituțiilor care ne ajută să avansăm cu lucrările

deja începute. Întrucât Arhiepiscopia Bucureștilor a contribuit financiar cel mai mult până în prezent la susținerea lucrărilor de construire a Catedralei Mântuirii Neamului, adresăm clerului și credincioșilor din această eparhie calde și părintești mulțumiri.

În același timp, mulțumim și altor eparhii din țară care sunt fruntașe în dărnicie. Deși banii primiți din colecta națională nu acoperă toate cheltuielile de construcție a noii catedrale, ei reprezintă totuși o mare încurajare pentru Patriarhie, mai ales că traversăm acum o perioadă de criză economică.

Ca și în anii precedenți, la cumpăna dintre ani, adică în noaptea de 31 decembrie 2011 spre 1 ianuarie 2012, suntem chemați să ne rugăm lui Dumnezeu, Domnul timpului și al istoriei, pentru sănătate și mântuire, pentru toți românii din țară și din afara granițelor României.

Cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului, Anului Nou 2012 și Botezului Domnului, Vă adresăm tuturor doriri de sănătate și mântuire, pace și bucurie, fericire și mult ajutor de la Dumnezeu în toată fapta cea bună, dimpreună cu urarea tradițională: „*La mulți ani!*”

„Harul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!” (2 Corinteni 13, 13).

Al vostru către Hristos-Domnul rugător, cu părintești binecuvântări,

† DANIEL
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Data în Reședința Patriarhală din București, cu prilejul Sărbătorii Nașterii Domnului; anul mântuirii 2011.